ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»
Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук
Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Навчально-наукового інституту психології та соціальних наук
_____ Святослав КОРСАКЕВИЧ
«__» _____ 2025 р.

СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри психології
Протокол № 1 від «28» серпня 2025 р.
Заступник завідувач кафедри
_____ Віра СИНЯКОВА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ПСИХОЛОГІЇ ТА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ У ВИЩІЙ ШКОЛІ»

Галузь знань:	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Спеціальність:	С4 Психологія
Рівень вищої освіти:	третій (освітньо-науковий) рівень
Освітня кваліфікація:	доктор філософії з психології
Освітньо-наукова програма:	Психологія

Київ – МАУП – 2025

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Методика викладання психології та науково-педагогічна діяльність у вищій школі
Шифр і назва спеціальності	С4 Психологія
Освітньо-наукова програма	Психологія
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова (ОК8)
Кількість кредитів і годин	3 кредити ЄКТС / 90 годин. Лекції: 10 годин; практичні (семінарські) заняття: 20 годин; самостійна робота: 60 годин
Термін вивчення дисципліни	1 курс, II семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	залік
Сторінка дисципліни на сайті	

Структура курсу

Анотація курсу. Навчальна дисципліна «Методика викладання психології та науково-педагогічна діяльність у вищій школі» належить до обов'язкових освітніх компонентів (ОК8) освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії зі спеціальності С4 «Психологія» і вивчається у II семестрі першого року навчання. Курс формує в аспірантів систему психолого-педагогічних знань про організацію освітнього процесу у закладах вищої освіти, а також практичні вміння проєктувати й проводити навчальні заняття з психології, застосовувати сучасні освітні технології, здійснювати педагогічний контроль і забезпечувати якість викладання. Дисципліна закладає підґрунтя науково-педагогічної діяльності майбутнього доктора філософії, розвиває педагогічну майстерність і безпосередньо готує аспіранта до викладацької роботи та проходження асистентської практики.

Предмет вивчення навчальної дисципліни: закономірності, зміст, форми, методи й технології викладання психології у вищій школі, а також психолого-педагогічні засади науково-педагогічної діяльності викладача закладу вищої освіти.

Мета курсу: сформувати в аспірантів систему психолого-педагогічних знань і практичних умінь у сфері методики викладання психології та науково-педагогічної діяльності у вищій школі, необхідних для проєктування, організації та здійснення якісного освітнього процесу.

Завдання навчальної дисципліни:

– сформувати систему знань про систему вищої освіти, педагогіку й психологію вищої школи та науково-педагогічну діяльність викладача;

– розкрити зміст вищої освіти, компетентнісний підхід, стандарти та освітні програми у сфері психології;

– сформувати вміння визначати цілі й результати навчання, проєктувати зміст і структуру навчальної дисципліни;

– опанувати методику підготовки й проведення лекційних, семінарських і практичних занять з психології;

– сформувати навички застосування сучасних, інтерактивних і цифрових освітніх технологій та організації самостійної роботи здобувачів;

– розвинути вміння здійснювати педагогічний контроль і оцінювання, а також педагогічну майстерність, комунікацію та етику викладача.

Пререквізити навчальної дисципліни: «Філософія науки та сучасні наукові парадигми», а також знання із загальної, вікової та педагогічної психології, педагогіки, здобуті на попередніх рівнях вищої освіти.

Постреквізити навчальної дисципліни: асистентська практика, наукова складова освітньо-наукової програми (науково-педагогічна діяльність, підготовка навчально-методичного забезпечення та наукових публікацій).

Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК4. Здатність розв'язувати комплексні проблеми психології на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті. СК5. Здатність оцінювати рівень власної фахової компетентності, саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, підвищувати професійну кваліфікацію, бути професійно мобільним.
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН2. Розуміти загальні принципи та методи психології, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері психології та у викладацькій практиці. ПРН9. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми психології державною та іноземною мовами, готувати результати досліджень у вигляді наукових публікацій. ПРН10. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері психології, його науково, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.

Зміст навчальної дисципліни

Форма підсумкового контролю – залік.

Методи навчання: проблемна та оглядова лекція, лекція-візуалізація, лекція-дискусія; семінар-практикум, педагогічна майстерня, мікровикладання; аналіз педагогічних ситуацій і кейсів; моделювання й проведення фрагментів занять; проєктно-дослідницький метод; методи розвитку критичного та педагогічного мислення; підготовка й публічний захист навчально-методичних матеріалів; інтерактивні методи (мозковий штурм, дебати, синтез думок).

Методи оцінювання: усний контроль (опитування, доповідь, участь у дискусії); письмовий контроль (аналітичний огляд, есе, методична розробка); тестовий контроль (модульні контрольні роботи); презентація й захист індивідуального науково-дослідного завдання (проведення / розроблення заняття); самоконтроль і взаємооцінювання.

Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Лекції, год.	Практичні (семінарські), год.	Самост. робота, год.

Змістовий модуль 1. Психолого-педагогічні засади науково-педагогічної діяльності у вищій школі				
Тема 1.	Вища освіта та науково-педагогічна діяльність. Викладач ЗВО: функції, ролі, компетентності.	2	2	7
Тема 2.	Педагогіка та психологія вищої школи. Психологічні особливості студентства та навчання дорослих.	1	2	7
Тема 3.	Зміст вищої освіти. Компетентнісний підхід, стандарти вищої освіти, освітні програми та навчальні плани.	1	3	8
Тема 4.	Методика викладання психології: цілі та результати навчання, дидактичні принципи, форми організації навчання.	2	3	8
Модульна контрольна робота 1				
Змістовий модуль 2. Технології, методи викладання психології та педагогічний контроль				
Тема 5.	Лекція та семінарсько-практичні заняття з психології: методика підготовки й проведення.	1	3	7
Тема 6.	Сучасні освітні технології: інтерактивні, проблемні та цифрові методи; дистанційне й змішане навчання.	1	3	8
Тема 7.	Організація самостійної роботи здобувачів. Педагогічний контроль та оцінювання результатів навчання.	1	2	7
Тема 8.	Педагогічна майстерність, комунікація та етика викладача. Навчально-методичне забезпечення й асистентська практика.	1	2	8
Модульна контрольна робота 2				
Разом:		**10**	**20**	**60**

Технічне обладнання та / або програмне забезпечення

Для якісного викладання та опанування курсу використовуються: навчальні аудиторії, обладнані мультимедійним проєктором і комп'ютером; доступ до мережі Інтернет (у т. ч. безкоштовна мережа Wi-Fi); наукова бібліотека Академії та доступ до передплачених наукометричних баз (Scopus, Web of Science) і повнотекстових ресурсів. Використовується офіційний сайт МАУП (http://maup.com.ua), система дистанційного навчання Академії (Moodle), програмне забезпечення для створення навчального контенту й презентацій, а також онлайн-платформи для відеокомунікації (Zoom, Google Meet).

Форми і методи контролю

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний і підсумковий (семестровий).

Поточний контроль здійснюється під час практичних (семінарських) занять і має на меті систематичну перевірку розуміння й засвоєння теоретичного матеріалу, уміння застосовувати психолого-педагогічні знання під час виконання навчально-методичних завдань. Формами поточного контролю є: усна доповідь та участь у дискусії; аналіз педагогічних ситуацій і кейсів; розроблення методичних матеріалів і фрагментів занять

(мікровикладання); виконання завдань для самостійної роботи; виконання й захист індивідуального науково-дослідного завдання.

Методи поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення); письмовий контроль (аналітичний огляд, есе, методична розробка); тестовий контроль; презентація результатів самостійної роботи; спостереження; проблемні (педагогічні) ситуації.

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться у формі заліку. Залік виставляється за результатами накопичення рейтингових балів за поточну навчально-пізнавальну діяльність, дві модульні контрольні роботи та індивідуальне науково-дослідне завдання. Здобувач допускається до заліку за умови виконання всіх передбачених видів робіт. Дисципліна вважається зарахованою, якщо здобувач набрав не менше ніж 60 балів зі 100.

Система оцінювання та вимоги

Система оцінювання ґрунтується на принципах об'єктивності, прозорості, гнучкості та високої диференціації. Оцінювання результатів навчання здійснюється за модульно-рейтинговою системою із застосуванням 100-бальної шкали. Максимальна кількість балів, яку може накопичити здобувач за всі види навчальної роботи, становить 100.

Таблиця розподілу балів, які отримують здобувачі

Вид навчальної роботи	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	ІНДЗ	Разом
Робота на практичних (семінарських) заняттях і самостійна робота	20	20	–	40
Модульна контрольна робота	20	20	–	40
Індивідуальне науково-дослідне завдання (методична розробка)	–	–	20	20
Разом	**40**	**40**	**20**	**100**

Розподіл балів. Розділ передбачає накопичення балів окремо за поточну діяльність (до 80 балів: 40 – модульні контрольні роботи, 40 – робота на заняттях і самостійна робота) та за індивідуальне науково-дослідне завдання (до 20 балів). Мінімальна сума балів, за якої дисципліна вважається зарахованою, становить 60.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи. Модульна контрольна робота виконується у письмовій (тестовій) формі. Оцінювання: «відмінно» (A) – правильно виконано понад 90 % завдань; «дуже добре» (B) – 82–89 %; «добре» (C) – 75–81 %; «задовільно» (D) – 68–74 %; «достатньо» (E) – 60–67 %; «незадовільно» (FX) – менше 60 %. Відсутність роботи – 0 балів.

Критерії оцінювання індивідуального науково-дослідного завдання (методичної розробки). Оцінюються: обґрунтованість вибору теми заняття та відповідність результатам навчання; коректність визначення цілей і структури заняття; доцільність обраних методів і технологій навчання; продуманість засобів оцінювання; методична грамотність і повнота навчально-методичних матеріалів; дотримання академічної доброчесності й правил оформлення; якість публічної презентації (мікровикладання).

Заохочувальні (бонусні) бали. За участь у наукових конференціях, науково-методичних семінарах, підготовку публікацій за тематикою дисципліни здобувачеві за рішенням кафедри можуть нараховуватися заохочувальні бали. Заохочувальні бали не включаються до основної таблиці розподілу балів; один захід є підставою для нарахування балів лише за один найбільш значущий освітній компонент.

Зведена шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі	Оцінка	Оцінка за національною	для заліку

види навчальної діяльності	ECTS	шкалою (для іспиту)	
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	дуже добре	зараховано
75–81	C	добре	зараховано
68–74	D	задовільно	зараховано
60–67	E	достатньо	зараховано
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Політика щодо академічної доброчесності. Викладання дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності відповідно до Закону України «Про освіту» та нормативних документів Академії https://maup.com.ua/ua/navchannya-u-maup/akademichna-dobrochesnist.html. Усі роботи (методичні розробки, аналітичні огляди, есе, презентації) мають бути оригінальними та авторськими, супроводжуватися коректними посиланнями на перводжерела. Порушеннями академічної доброчесності вважаються академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання. За порушення передбачено академічну відповідальність згідно з нормативними документами Академії: повторне проходження оцінювання та / або повторне вивчення відповідного освітнього компонента.

Політика щодо відвідування та запізнень. Відвідування занять є обов'язковим. У разі пропуску здобувач самостійно опрацьовує матеріал і відпрацьовує пропущені заняття у визначений викладачем спосіб. Систематична активна робота на заняттях враховується під час підсумкового оцінювання.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Завдання виконуються у встановлені терміни. Роботи, подані з порушенням дедлайну без поважних причин, можуть оцінюватися зі зниженням балів. Перескладання незадовільних результатів здійснюється у порядку, визначеному нормативними документами Академії https://drive.google.com/file/d/1WqTV1zoBYxjlu3q0UPXsjU4oFT726Cd1/view.

Політика щодо оскарження. Здобувач має право на вмотивоване оскарження результатів оцінювання у порядку, визначеному нормативними документами Академії, звернувшись до викладача, завідувача кафедри або гаранта освітньо-наукової програми https://maup.com.ua/assets/files/yakist/studcentr/polozhennya-pro-sistemu-ocinyuvannya-rezultativ-navchannya-zdobuvachiv-vishhoi-osviti.pdf.

Політика використання цифрових інструментів та інструментів штучного інтелекту. Використання цифрових інструментів і генеративного штучного інтелекту допускається як допоміжний засіб пошуку й опрацювання інформації та підготовки навчально-методичних матеріалів за умови прозорого декларування такого використання, критичної перевірки результатів і збереження авторства та відповідальності здобувача за поданий матеріал https://drive.google.com/file/d/1r74_4CHxDx1bpAvw8X4AvaqLSGWbyaYd/view.

Політика сталого розвитку. Викладання дисципліни узгоджується із Цілями сталого розвитку ООН (Sustainable Development Goals) та принципами відповідальної науки https://sustainability.maup.com.ua/. Зміст курсу безпосередньо співвідноситься з Ціллю 4

«Якісна освіта» (формування педагогічної та методичної культури майбутнього науково-педагогічного працівника, забезпечення якості вищої освіти), Ціллю 10 «Зменшення нерівності» (інклюзивність та рівний доступ до якісної освіти) та Ціллю 16 «Мир, справедливість та сильні інститути» (утвердження академічної доброчесності й етики викладача). Під час навчання заохочується соціальна відповідальність викладача, дотримання принципів відкритої освіти й науки, доброчесного й ощадливого використання ресурсів (пріоритет електронних матеріалів і безпаперового документообігу), інклюзивність, гендерна рівність і повага до різноманіття учасників освітнього процесу.

Методичне забезпечення навчальної дисципліни

Навчально-методичне забезпечення дисципліни включає: силабус дисципліни; конспект (тексти) лекцій; методичні рекомендації до практичних (семінарських) занять; методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів; зразки навчально-методичних матеріалів; банк завдань для модульних контрольних робіт; перелік питань до заліку (додаток 1).

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Задорожна-Княгницька Л. В., Петреба М. М., Бодик О. П. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник. Маріуполь : Маріупольський державний університет, 2022. 244 с.

2. Максименко С. Д. Загальна психологія : навчальний посібник. 3-тє вид., перероб. та допов. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 272 с.

3. Biggs J., Tang C., Kennedy G. Teaching for Quality Learning at University. 5th ed. Maidenhead : Open University Press, 2022. 472 p.

4. Lovett M. C., Bridges M. W., DiPietro M., Ambrose S. A., Norman M. K. How Learning Works: Eight Research-Based Principles for Smart Teaching. 2nd ed. San Francisco : Jossey-Bass, 2023. 336 p.

5. Туриніна О. Л. Методологія та методи психологічного дослідження : навчально-методичний посібник. Київ : Вид. дім «Персонал», 2018. 206 с.

6. American Psychological Association. Publication Manual of the American Psychological Association. 7th ed. Washington, DC : APA, 2020. 428 p.

Додаткова література

1. Адамська З. М., Андрійчук І. П., Воронкевич О. М., Радчук Г. К., Чопик С. В., Шпак М. М. Основи науково-психологічних досліджень : навчально-методичний посібник / за ред. Г. К. Радчук. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2020. 214 с.

2. Darby F., Lang J. M. Small Teaching Online: Applying Learning Science in Online Classes. San Francisco : Jossey-Bass, 2019. 288 p.

3. Sternberg R. J., Pickren W. E. (eds.). The Cambridge Handbook of the Intellectual History of Psychology. Cambridge : Cambridge University Press, 2019. 570 p.

4. Creswell J. W., Creswell J. D. Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches. 6th ed. Thousand Oaks : SAGE, 2023. 336 p.

5. Nosek B. A., Hardwicke T. E., Moshontz H., Allard A., Corker K. S., Dreber A., Fidler F., Hilgard J., Kline Struhl M., Nuijten M. B., Rohrer J. M., Romero F., Scheel A. M., Scherer L. D., Schönbrodt F. D., Vazire S. Replicability, Robustness, and Reproducibility in Psychological Science. Annual Review of Psychology. 2022. Vol. 73. P. 719–748.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний сайт МАУП. URL: http://maup.com.ua
2. Міністерство освіти і науки України. URL: https://mon.gov.ua
3. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО). URL: https://naqa.gov.ua
4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: http://nbuv.gov.ua
5. Платформа масових відкритих онлайн-курсів «Prometheus». URL: https://prometheus.org.ua

6. Освітня платформа EdEra. URL: https://www.ed-era.com
7. Scopus. URL: https://www.scopus.com
8. Web of Science. URL: https://www.webofscience.com
9. Google Scholar. URL: https://scholar.google.com
10. APA PsycNet. URL: https://psycnet.apa.org

Рекомендовані джерела інформації оновлюються щороку.

Розробник (-и) силабусу:

_____

(П.І.Б., науковий ступінь, вчене звання, посада на кафедрі, підпис)

Викладач:

_____

(П.І.Б., науковий ступінь, вчене звання, посада на кафедрі, підпис)

Силабус розглянуто на засіданні кафедри психології.

Протокол від «____» _____ 2026 р. № ____

Додаток 1

ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук

Кафедра психології

МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ПСИХОЛОГІЇ ТА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ У ВИЩІЙ ШКОЛІ»

Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти. Спеціальність С4 Психологія. ОПП «Психологія». Обов'язкова дисципліна (ОК8). 3 кредити ЄКТС / 90 год. II семестр, підсумковий контроль – залік.

1. Методичні рекомендації до практичних (семінарських) занять

Практичні (семінарські) заняття (20 год.) спрямовані на поглиблення й систематизацію теоретичного матеріалу, формування практичних умінь проєктувати й проводити навчальні заняття з психології та розвиток педагогічної майстерності. Провідними формами роботи є семінар-практикум, педагогічна майстерня, мікровикладання, аналіз педагогічних ситуацій і кейсів, публічний захист навчально-методичних матеріалів.

Порядок підготовки до заняття: опрацювати конспект лекції та рекомендовані джерела; підготувати відповіді на питання для обговорення; виконати практичні завдання (методичні розробки, фрагменти занять); за потреби підготувати презентацію; сформулювати щонайменше одне дискусійне питання за темою.

Критерії оцінювання роботи на занятті: повнота й аргументованість відповіді; методична грамотність і практична доцільність рішень; здатність до критичного аналізу педагогічних ситуацій; коректність термінології; активність в обговоренні; дотримання академічної доброчесності. Робота на практичних (семінарських) заняттях разом із самостійною роботою оцінюється в межах до 40 балів за семестр.

Семінар 1 (Тема 1, 2 год.). Науково-педагогічна діяльність викладача ЗВО

Питання для обговорення:

1. Система вищої освіти України: рівні та стандарти вищої освіти.
2. Науково-педагогічна діяльність: складові, функції, ролі викладача.
3. Професійні та цифрові компетентності сучасного викладача ЗВО.
4. Академічна доброчесність у діяльності викладача.

Практичні завдання:

1. Скласти «профіль компетентностей» викладача психології ЗВО.
2. Проаналізувати нормативні вимоги до науково-педагогічного працівника.
3. Визначити напрями власного професійного розвитку як викладача.

Семінар 2 (Тема 2, 2 год.). Психологія вищої школи та навчання дорослих

Питання для обговорення:

1. Психологічні особливості студентського віку.
2. Принципи андрагогіки; особливості навчання дорослих.
3. Мотивація навчання та її розвиток.
4. Врахування індивідуальних відмінностей здобувачів.

Практичні завдання:

1. Розробити прийоми підвищення навчальної мотивації для конкретної теми.
2. Проаналізувати педагогічну ситуацію з урахуванням психології студентства.
3. Скласти рекомендації щодо інклюзивного підходу в навчанні.

Семінар 3 (Тема 3, 3 год.). Зміст вищої освіти та освітні програми

Питання для обговорення:

1. Компетентнісний підхід: результати навчання та їх формулювання.
2. Стандарти вищої освіти, освітні програми, навчальні плани.
3. Силабус навчальної дисципліни: структура та призначення.
4. Узгодження цілей, змісту, методів і оцінювання (constructive alignment).

Практичні завдання:

1. Сформулювати результати навчання для фрагмента навчальної дисципліни.
2. Розробити проєкт структури силабусу навчальної дисципліни з психології.
3. Побудувати матрицю узгодження результатів навчання, методів і оцінювання.

Семінар 4 (Тема 4, 3 год.). Методика викладання психології: цілі, принципи, форми

Питання для обговорення:

1. Дидактичні принципи викладання психології.
2. Таксономії навчальних цілей (за Б. Блумом та ін.).
3. Форми організації навчання у вищій школі.
4. Проєктування структури й логіки навчального заняття.

Практичні завдання:

1. Сформулювати навчальні цілі заняття за рівнями таксономії.
2. Розробити технологічну карту (план) навчального заняття з психології.
3. Дібрати форми та методи навчання відповідно до цілей заняття.

Семінар 5 (Тема 5, 3 год.). Лекція та семінарсько-практичні заняття

Питання для обговорення:

1. Види лекцій; методика підготовки й проведення лекції.
2. Інтерактивна лекція та прийоми активізації аудиторії.
3. Методика семінарських і практичних занять з психології.
4. Типові помилки під час проведення занять та їх запобігання.

Практичні завдання:

1. Розробити план-конспект фрагмента лекції з психології.
2. Провести мікровикладання фрагмента заняття (5–7 хв) із взаємооцінюванням.
3. Скласти сценарій інтерактивного семінару з обраної теми.

Семінар 6 (Тема 6, 3 год.). Сучасні освітні технології та цифрові методи

Питання для обговорення:

1. Інтерактивні та проблемні технології навчання.
2. Цифрові інструменти й платформи; дистанційне та змішане навчання.
3. Перевернуте навчання (flipped classroom) та проєктні методи.
4. Принципи ефективного онлайн-викладання.

Практичні завдання:

1. Розробити фрагмент заняття із застосуванням інтерактивної технології.
2. Спроєктувати елемент дистанційного / змішаного курсу з психології.
3. Дібрати цифрові інструменти для конкретних навчальних завдань.

Семінар 7 (Тема 7, 2 год.). Самостійна робота та педагогічний контроль

Питання для обговорення:

1. Організація та методичне забезпечення самостійної роботи здобувачів.
2. Види, функції та принципи педагогічного контролю.
3. Тестовий контроль; критерії та рубрики оцінювання.
4. Зворотний зв'язок як чинник навчання.

Практичні завдання:

1. Розробити завдання для самостійної роботи з методичними рекомендаціями.
2. Скласти тестові завдання різних форм для оцінювання теми.
3. Розробити рубрику (критерії) оцінювання навчального продукту.

Семінар 8 (Тема 8, 2 год.). Педагогічна майстерність, етика та асистентська практика

Питання для обговорення:

1. Педагогічна майстерність і педагогічна техніка викладача.
2. Педагогічне спілкування; управління навчальною групою.
3. Професійна етика викладача та академічна культура.
4. Завдання, зміст і звітність асистентської практики.

Практичні завдання:

1. Проаналізувати кейс педагогічного спілкування / конфлікту та запропонувати рішення.

2. Скласти індивідуальний план проходження асистентської практики.

3. Презентувати та захистити авторську методичну розробку заняття (ІНДЗ).

2. Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів

Самостійна робота (60 год.) є провідною формою навчальної діяльності аспіранта й забезпечує поглиблене опанування дисципліни та формування педагогічних умінь. Основними видами самостійної роботи є: опрацювання лекційного матеріалу й рекомендованих джерел (у т. ч. англомовних та проіндексованих у Scopus / Web of Science); анотування та конспектування наукових текстів; підготовка до практичних (семінарських) занять; розроблення навчально-методичних матеріалів; виконання індивідуального науково-дослідного завдання (ІНДЗ); підготовка до модульних контрольних робіт і заліку.

Розподіл самостійної роботи за темами

Тема	**Зміст самостійної роботи**	**Год.**	**Форма контролю**
Тема 1	Опрацювання функцій і компетентностей викладача ЗВО; профіль компетентностей.	7	Конспект, профіль
Тема 2	Опрацювання психології студентства й андрагогіки; прийоми мотивації.	7	Схема, повідомлення
Тема 3	Формулювання результатів навчання; проєкт структури силабусу дисципліни.	8	Проєкт силабусу
Тема 4	Розроблення технологічної карти (плану) навчального заняття.	8	План заняття
Тема 5	Підготовка план-конспекту лекції та сценарію семінару.	7	Конспект, сценарій
Тема 6	Проєктування фрагмента заняття з інтерактивною / цифровою технологією.	8	Фрагмент заняття
Тема 7	Розроблення завдань для самостійної роботи, тестів і рубрики оцінювання.	7	Завдання, рубрика
Тема 8	Підготовка методичної розробки заняття та плану асистентської практики (ІНДЗ).	8	Захист ІНДЗ
Разом		**60**	

Індивідуальне науково-дослідне завдання (методична розробка)

ІНДЗ – авторська методична розробка навчального заняття (лекції або семінарського / практичного заняття) з психології з елементами мікровикладання (орієнтовний обсяг 10–15 сторінок; 12–15 джерел, з них не менше 3 англомовних). Мета – сформувати вміння самостійно проєктувати й методично забезпечувати навчальне заняття у вищій школі.

Рекомендована структура: тема, місце заняття в структурі дисципліни; результати навчання; тип і структура заняття; методи, технології та засоби навчання; хід (сценарій) заняття; засоби й критерії оцінювання; список використаних джерел за чинними вимогами.

Критерії оцінювання (до 20 балів): відповідність цілей і результатів навчання; методична обґрунтованість структури й методів; доцільність технологій і засобів оцінювання; методична грамотність та повнота матеріалів; дотримання академічної доброчесності й правил оформлення; якість публічної презентації (мікровикладання).

3. Банк завдань для модульних контрольних робіт

Модульна контрольна робота виконується у письмовій (тестовій) формі й охоплює матеріал відповідного змістового модуля. Кожен варіант формується з тестових завдань

закритої форми, завдань на відповідність та відкритих (проблемних) завдань. Оцінювання здійснюється за критеріями, наведеними в силабусі (до 20 балів за кожну МКР).

Модульна контрольна робота 1 (змістовий модуль 1, теми 1–4)

Частина А. Тестові завдання закритої форми (оберіть одну правильну відповідь).

1. Науково-педагогічна діяльність передбачає поєднання: а) лише викладання; б) викладацької та наукової діяльності; в) лише адміністрування; г) лише самоосвіти.

2. Дидактика — це галузь педагогіки, що вивчає: а) виховання; б) теорію навчання й освіти; в) управління; г) психодіагностику.

3. Андрагогіка вивчає особливості: а) навчання дітей; б) навчання дорослих; в) виховання підлітків; г) дошкільної освіти.

4. Компетентнісний підхід у вищій освіті орієнтований на: а) запам'ятовування фактів; б) формування здатностей застосовувати знання, уміння й навички; в) кількість годин; г) обсяг лекцій.

5. Результати навчання — це: а) перелік тем; б) те, що здобувач знатиме, розумітиме й умітиме після завершення навчання; в) кількість кредитів; г) назва дисципліни.

6. Стандарт вищої освіти визначає: а) розклад занять; б) вимоги до компетентностей і результатів навчання за спеціальністю; в) вартість навчання; г) склад кафедри.

7. Силабус навчальної дисципліни — це документ, що: а) замінює диплом; б) визначає мету, зміст, методи, оцінювання та політику дисципліни; в) фіксує зарплату; г) є науковою статтею.

8. Принцип «constructive alignment» означає узгодження: а) розкладу й аудиторій; б) результатів навчання, методів викладання та оцінювання; в) кафедр; г) вартості й обсягу.

9. Освітня програма – це: а) окрема лекція; б) система освітніх компонентів для здобуття кваліфікації; в) підручник; г) тест.

10. Таксономія Б. Блума описує рівні: а) фінансування; б) навчальних цілей (від запам'ятовування до творення); в) атестації викладачів; г) акредитації.

11. Кредит ЄКТС відображає: а) оцінку за іспит; б) обсяг навчального навантаження здобувача; в) кількість викладачів; г) кількість аудиторій.

12. Мотивація навчання належить до: а) суто адміністративних чинників; б) психологічних чинників ефективності навчання; в) технічних засобів; г) форм звітності.

Частина Б. Завдання на відповідність.

1. Установіть відповідність між рівнем таксономії Б. Блума (запам'ятовування, розуміння, застосування, аналіз, оцінювання, творення) та відповідним дієсловом результату навчання.

2. Установіть відповідність між документом (стандарт вищої освіти, освітня програма, навчальний план, силабус) та його призначенням.

Частина В. Відкриті (проблемні) завдання.

1. Розкрийте зміст і складові науково-педагогічної діяльності викладача ЗВО.

2. Схарактеризуйте компетентнісний підхід і сформулюйте приклади результатів навчання.

3. Опишіть психологічні особливості навчання дорослих (андрагогіка).

4. Обґрунтуйте принцип узгодження результатів навчання, методів і оцінювання.

5. Сформулюйте навчальні цілі заняття за таксономією Б. Блума.

Модульна контрольна робота 2 (змістовий модуль 2, теми 5–8)

Частина А. Тестові завдання закритої форми (оберіть одну правильну відповідь).

1. Провідною формою організації навчання у вищій школі традиційно є: а) екскурсія; б) лекція; в) диктант; г) співбесіда.

2. Проблемна лекція характеризується: а) простим переказом матеріалу; б) створенням і розв'язанням проблемних ситуацій; в) відсутністю змісту; г) лише диктуванням.

3. Семінарське заняття передусім спрямоване на: а) виставлення оцінок; б) поглиблення, обговорення й застосування теоретичного матеріалу; в) заміну лекції; г) адміністрування.

4. Інтерактивні методи навчання передбачають: а) пасивне слухання; б) активну взаємодію учасників освітнього процесу; в) відмову від зворотного зв`язку; г) лише самостійну роботу.

5. Перевернуте навчання (flipped classroom) означає: а) скасування занять; б) опрацювання теорії до заняття, а практики – на занятті; в) лише онлайн-тестування; г) відмову від матеріалів.

6. Формувальне (поточне) оцінювання призначене насамперед для: а) підсумкової атестації; б) підтримки й коригування навчання через зворотний зв`язок; в) відрахування; г) рейтингу викладачів.

7. Рубрика оцінювання – це: а) розклад; б) опис критеріїв і рівнів досягнення результатів; в) список літератури; г) тема заняття.

8. Валідність тесту досягнень означає, що тест: а) є коротким; б) вимірює саме ті результати навчання, для яких призначений; в) містить багато завдань; г) є анонімним.

9. Дистанційне навчання передбачає: а) лише очні заняття; б) опосередковану взаємодію за допомогою цифрових технологій; в) відсутність оцінювання; г) заборону комунікації.

10. Педагогічна майстерність викладача виявляється у: а) кількості публікацій; б) здатності ефективно організовувати навчання й взаємодію; в) стажі роботи; г) вартості курсу.

11. Зворотний зв`язок у навчанні є ефективним, якщо він: а) відсутній; б) конкретний, своєчасний і спрямований на покращення; в) лише підсумковий; г) знеособлений.

12. Асистентська практика аспіранта спрямована на: а) наукове стажування за кордоном; б) набуття досвіду науково-педагогічної діяльності у ЗВО; в) складання іспитів; г) написання дисертації.

Частина Б. Завдання на відповідність.

1. Установіть відповідність між формою навчання (лекція, семінар, практичне заняття, самостійна робота) та її провідною дидактичною функцією.

2. Установіть відповідність між видом контролю (вхідний, поточний, підсумковий) та його призначенням.

Частина В. Відкриті (проблемні) завдання.

1. Розкрийте методику підготовки та проведення лекції з психології.

2. Схарактеризуйте інтерактивні та цифрові технології навчання у вищій школі.

3. Опишіть організацію самостійної роботи здобувачів та її методичне забезпечення.

4. Обґрунтуйте види й функції педагогічного контролю та вимоги до оцінювання.

5. Розкрийте складові педагогічної майстерності та етики викладача.

4. Перелік питань до заліку

Залік виставляється за результатами накопичення рейтингових балів упродовж семестру. Наведений перелік питань слугує орієнтиром для систематизації та самоперевірки знань і може використовуватися під час співбесіди за потреби уточнення підсумкової оцінки.

1. Система вищої освіти України: рівні, стандарти, нормативне регулювання.
2. Науково-педагогічна діяльність: сутність, складові, функції.
3. Викладач ЗВО: ролі, функції та професійні компетентності.
4. Педагогіка вищої школи як галузь: предмет і завдання.
5. Психологія вищої школи: психологічні особливості студентства.
6. Андрагогіка: принципи та особливості навчання дорослих.
7. Мотивація навчання та шляхи її розвитку.
8. Зміст вищої освіти: компетентнісний підхід.
9. Результати навчання: сутність і формулювання.
10. Стандарти вищої освіти, освітні програми та навчальні плани.
11. Силабус навчальної дисципліни: структура та призначення.
12. Узгодження результатів навчання, методів і оцінювання (constructive alignment).
13. Таксономії навчальних цілей (Б. Блум та ін.).
14. Дидактичні принципи викладання психології.

15. Форми організації навчання у вищій школі.
16. Проєктування структури й логіки навчального заняття.
17. Лекція: види, функції, методика підготовки та проведення.
18. Інтерактивна лекція та прийоми активізації аудиторії.
19. Семінарські та практичні заняття з психології: методика проведення.
20. Сучасні освітні технології у викладанні психології.
21. Інтерактивні та проблемні методи навчання.
22. Цифрові технології; дистанційне та змішане навчання.
23. Перевернуте навчання та проєктні методи.
24. Організація самостійної роботи здобувачів.
25. Педагогічний контроль: види, функції, принципи.
26. Оцінювання результатів навчання; критерії та рубрики.
27. Тестовий контроль; валідність і надійність тестів досягнень.
28. Зворотний зв'язок як чинник ефективного навчання.
29. Педагогічна майстерність і педагогічна техніка викладача.
30. Педагогічне спілкування та управління навчальною групою.
31. Професійна етика викладача та академічна доброчесність.
32. Навчально-методичне забезпечення дисципліни.
33. Забезпечення якості вищої освіти; внутрішня система забезпечення якості.
34. Інклюзивність та рівний доступ до якісної освіти.
35. Асистентська практика: завдання, зміст, звітність.
36. Професійний саморозвиток і підвищення кваліфікації викладача.